

Література:

1. Туризм і місто: досвід, проблеми та перспективи: монографія. За заг. ред. І.М. Писаревського; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2011. 284 с.

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ХАРАКТЕРНА РИСА СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Сачкова С.С.

*Науковий керівник: Солопун Н.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Соціальне підприємництво – це один з видів бізнес-діяльності, головними цілями якої є надання допомоги людям і робота з їх проблемами. Такий вид бізнесу відрізняється від чистої благодійної діяльності здатністю проектів самооплачуватися і приносити прибуток [1].

Лауреат Нобелівської премії миру, засновник «Grameen Foundation» Мухаммад Юнус заявляє світові, що соціальний бізнес – це бізнес, який вирішує соціальні проблеми суспільства та приносить задоволення його засновникам [2].

Дійсно, гравці ринку малого підприємництва або соціально орієнтовані організації можуть проявляти активність в різних напрямках, працюючи в рамках суспільно-корисних проектів в різних галузях.

Ми можемо бачити «поле діяльності» для підприємця, який стурбований певною соціальною несправедливістю, у сільському господарстві, у проектах допомоги на дому, медичних послугах, працевлаштуванні та організації відпочинку та культурного розвитку для людей з обмеженими фізичними можливостями, у організації відповідної інфраструктури тощо.

Сьогодні складно надати єдине визначення соціальному підприємництву як ознаці сучасного підприємництва, бо це багатогранне явище, яке має відношення до багатьох сфер життя людини.

Можна виділити кілька ознак, які характеризують соціальне підприємництво:

- орієнтованість на проблеми людей;
- наявність нових рішень (так як звичні традиційні способи врегулювання проблем стають неефективними);
- тиражованість (можливість ділитися досвідом з іншими організаціями по країні і світу);
- самоокупність (за можливістю – незалежність від підтримки спонсорів);
- перспектива отримання прибутку (необхідно підтримувати і стимулювати розвиток проекту, щоб він поряд з вирішенням соціально орієнтованих питань приносив дохід та задовольняв потреби свого власника) [1].

Соціальне підприємництво характеризується спрямованістю на вирішення проблем людей на макрорівні та людства на глобальному рівні. Бо сучасні проблеми вимагають сучасних рішень і соціальне підприємництво заявляє про власну готовність до вирішення болючих питань сьогодення. Й це не тільки орієнтованість на вирішення потреб людей з обмеженими фізичними можливостями, а й, зокрема, проблеми екології. Проблеми впровадження безвідходних виробництв та здійснення загального позитивного впливу на екологічні умови та подібні питання – все це залишається актуальними проблемами сучасного людства.

Можливо ще не всі члени суспільства розрізняють поняття соціального підприємництва та філантропії чи благодійності. Можна сказати, що соціальне підприємництво вже не благодійність, але ще не підприємницька діяльність. Але ж це не зовсім так.

Соціальну орієнтованість бізнес (і не обов'язково малий, а й великий) отримує, коли виробляє й товари загального користування, й поряд з цим соціально значущі позиції товарів.

Соціальну орієнтованість підприємство отримує при використанні новітніх ресурсозберігаючих технологій тощо.

Створення спортивного клубу з відносно невеликою ціною за абонемент (або взагалі безоплатного) – це також приклад соціальної орієнтованості бізнесу, так як це може сприяти більшій зайнятості молоді у вільний час і навіть сприяти зниженню рівня криміногенності.

Соціальна спрямованість підприємництва також може проявлятися у організації освітніх програм. Отримання нової спеціальності, підвищення кваліфікації чи організація тренінгів, семінарів тощо, які сприятимуть розвиткові творчих здібностей людини, які допоможуть відкрити нові можливості у роботі чи відпочинку.

Це раз зазначимо, що при переорієнтуванні підприємства у «соціальний бік» в першу чергу має місце переважання соціальної мети над отриманням економічного ефекту від діяльності, спрямованість на послаблення гостроти реально існуючої соціальної проблеми.

Соціально орієнтоване підприємництво за рахунок власних доходів здатне вирішити конкретну соціальну задачу, при цьому створюючи додаткові робочі місця, збільшуючи дохід на душу населення та розвиваючи відповідну інфраструктуру.

Література:

1. Социальное предпринимательство: развитие, поддержка и идеи. URL : <https://www.gd.ru/articles/9360-sotsialnoe-predprinimatelstvo>.
2. Юнус М., Жоли А. Создавая мир без бедности. Социальный бизнес и будущее капитализма. М.: Альпина Паблишер, 2009. 307 с.